

Πρόγραμμα

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
“ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ
ΣΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ”
(1^ο ΑΕΠΕΛ)

INTERNATIONAL CONFERENCE
“THE ARCHAEOLOGICAL
WORK IN PELOPONNESE”
(1st AEPEL)

Τρίπολη
Αποστολοπούλειο Πνευματικό Κέντρο
7-11 Νοεμβρίου 2012

Tripolis
Apostolouleion Cultural Center
November 7-11, 2012

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 7 Νοεμβρίου 2012		ΠΕΜΠΤΗ 8 Νοεμβρίου 2012			ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 Νοεμβρίου 2012		ΣΑΒΒΑΤΟ 10 Νοεμβρίου 2012			
ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΈΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (αμφιθέατρο) 9:00-12:00		ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 3 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9:00-12:00	ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (Αμφιθέατρο) 3 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9:00-12:00	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟ ΝΕΩΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Μίμη Αθανασιαδη 1 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9:00-12:00	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 6 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9:00-11:30	ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (Αμφιθέατρο) 6 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9:30-12:00	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟ ΝΕΩΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Μίμη Αθανασιαδη 4 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9:00-12:00	ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑ: "ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ" Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 1 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9:00-12:00	ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (Αμφιθέατρο) 9 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9:00-12:00	
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 1 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12:00-14:00	ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (Αμφιθέατρο) 1 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12:00-14:15	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 4 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12:00-14:00	ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (Αμφιθέατρο) 4 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12:00-14:00	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟ ΝΕΩΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Μίμη Αθανασιαδη 2 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12:00-14:00	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 7 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 11:30-13:15	ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (Αμφιθέατρο) 7 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12:00-14:00	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟ ΝΕΩΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Μίμη Αθανασιαδη 5 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12:00-13:45	ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑ: "ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ" Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 2 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12:00-14:00		
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 2 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17:00-19:00	ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (Αμφιθέατρο) 2 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17:00-19:15	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 5 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17:00-18:45	ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (Αμφιθέατρο) 5 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17:00-19:45	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟ ΝΕΩΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Μίμη Αθανασιαδη 3 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17:00-18:45		ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (αμφιθέατρο) 8 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17:00-19:30	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟ ΝΕΩΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ Αίθουσα Μίμη Αθανασιαδη 6 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17:00-19:15	ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑ: "ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ" Αίθουσα πρώην Δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου 3 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17:00-18:00	ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ Αίθουσα Τάσου Σεχιώτη (Αμφιθέατρο) 19:00-23:00	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΠΙΤΟΙΧΙΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ Αίθουσα Σόλωνα Κυδωνιάτη 17:00-19:00

ΤΕΤΑΡΤΗ 7 Νοεμβρίου 2012

9:00-10:00

Εγγραφή Συνέδρων

ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ - ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

αίθουσα

Τάσου Σεχιώτη (αμφιθέατρο)

12:00-14:00

Προεδρείο: **Αθανασούλης Δημήτρης**

10:00 Έναρξη - Χαιρετισμοί

11:00 **Εναρκτήριες Ομιλίες**

Προέδρου επιστημονικής επιτροπής

Προέδρου οργανωτικής επιτροπής

11:30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

αίθουσα

πρώην δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου

1^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΛΙΘΟΥ - ΠΡΩΙΜΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ

12:00-14:00

Προεδρείο: **Μπάνου Αιμιλία**

12:00 **Ντάρλας Ανδρέας**

Η παλαιολιθική εποχή στη νότια Πελοπόννησο.

Είκοσι χρόνια έρευνας στη χερσόνησο της Μάνης

12:15 **Παναγοπούλου Ελένη, Ελεφάντη Παρασκευή**

Η παλαιολιθική έρευνα στη θέση Λακωνίς Ι. Η νοτιοανατολική Πελοπόννησος και η συμβολή της στη μετάβαση από τη Μέση στην Ανώτερη Παλαιολιθική στην Ελλάδα

12:30 **Ευσταθίου Ιωάννα, Λιακόπουλος Ηλίας,**

Μπασιάκος Ιωάννης, Χατζηθεοδώρου Θεόδωρος

Η έρευνα των σπηλαίων στη χερσόνησο του Μαλέα κατά τα έτη 2006-2009. Νέα δεδομένα

12:45 **Ζαχαριάς Νικόλαος, Καρκάνας Παναγιώτης, Κουμουζέλη**

Μαργαρίτα, Stiner Mary, Πολυμέρης Γεώργιος

Απόλυτες χρονολογήσεις και στρωματογραφικά δεδομένα ακολουθίας ιζημάτων του παλαιολιθικού σπηλαίου 1 Κλεισούρας Αργολίδας

13:00 **Παπαγιάννης Αριστείδης**

Τα πρωτοελλαδικά κατάλοιπα στην περιοχή Μουχταίικα

στον Καραβά Λακωνίας και οι ιδεολογικές συνάψεις τους

13:15 **Themis Athanasios, Zannou Eleni,**

Prent Mieke, Thorne Stuart

Kastelli Keratitsas, an Early helladic fortification in an upland valley of Laconia

13:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

2^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΠΡΩΙΜΗ & ΜΕΣΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ - ΤΑΦΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ

ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΑΦΙΚΩΝ ΕΘΙΜΩΝ

17:00-19:00

Προεδρείο: **Γιαννούλη Ευγενία, Ντάρλας Ανδρέας**

17:00 **Κόσσυβα Αγγελική**

Η πρωτοελλαδική κατοίκηση στην περιοχή της Ερμιονίδας

- 17:15 **Γκαζής Μιχάλης**
Νέα στοιχεία για την πρωτοελλαδική κατοίκηση στο τείχος Δυμαίων
- 17:30 **Σπονδύλης Ηλίας, Κουτσούμπα Δέσποινα, Henderson Jon**
Παυλοπέτρι Λακωνίας. Ερευνητικό διάστημα 2009 - 2011
- 17:45 **Βουτσάκη Σοφία, Σαρρή Καλλιόπη, Dickinson Oliver, Τριανταφύλλου Σέβη, Μίλκα Ελένη**
Είναι οι «Τύμβοι του Άργους» τύμβοι;
- 18:00 **Οικονομίδης Σταύρος, Παπαγιάννης Άρης, Τσώνος Άκης**
Η εξέλιξη του ταφικού εθίμου του τύμβου κατά μήκος της Ιόνιας και Αδριατικής ακτής. Πολιτιστικές σχέσεις στον ευρύτερο Ιόνιο χώρο (Δαλματική ακτή, Αλβανία, Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Αιτωλοακαρνανία, Δυτική Πελοπόννησος)
- 18:15 **Κατσαράιος Νικόλαος**
Δύο ταφικά σύνολα των μεσοελλαδικών χρόνων στο Άργος. Οι περιπτώσεις των οικοπέδων Τσαπραλή και Ταρνάρη
- 18:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΕΜΠΤΗ 8 Νοεμβρίου 2012

3^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΜΕΣΗ & ΥΣΤΕΡΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΠΑΛΑΙΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΑΦΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ - ΚΤΕΡΙΣΜΑΤΑ

- 9:00-12:00
Προεδρείο: **Βικάτου Ολυμπία**
- 9:00 **Βανου Emilia**
Resumed archaeological research of the minoan peak sanctuary at Ayios Yeorygios sto Vouno, Kythera
- 9:15 **Νικολέντζος Κωνσταντίνος, Λαμπρόπουλος Σωτήρης**
Ο ποταμός Αλφειός σαν μεθοριακή γραμμή και χώρος κατοίκησης κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού
- 9:30 **Βασιλογάμβρου Αδαμαντία**
Συστηματική αρχαιολογική έρευνα στον Άγιο Βασίλειο Ξηροκαμπίου Λακωνίας. Συμπεράσματα και προοπτικές
- 9:45 **Θεοδόση-Κοντού Μαρία**
Άγιος Βασίλειος Ξηροκαμπίου Λακωνίας.
Μια πρώτη ματιά στην πανίδα, την κτηνοτροφία και την κυνηγετική δραστηριότητα κατά τη μυκηναϊκή περίοδο
- 10:00 **Βασιλοπούλου Ανδρομάχη, Κεραμίδας Στέφανος, Σπυροπούλου Σοφία**
«Επ-ανασκάπτοντας» έναν πρώιμο θολωτό τάφο της μυκηναϊκής Αργολίδας
- 10:15 **Παλαιολόγου Ελένη**
Σύνολο χάλκινων κτερισμάτων από τις Μυκήνες
- 10:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ
- 11:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

4^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΥΣΤΕΡΗ ΕΠΟΧΗ ΧΑΛΚΟΥ: ΤΑΦΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΑΦΙΚΩΝ ΕΘΙΜΩΝ

- 12:00-14:00
Προεδρείο: **Μαγγίδης Χριστοφίλης, Morgan Catherine**
- 12:00 **Γρηγορακάκης Γρηγόρης**
Μυκηναϊκή Κυνουρία.
Το νεκροταφείο στη "Σοχά" της νότιας Κυνουρίας
- 12:15 **Βουτσάκη Σοφία, Μουτάφη Ιωάννα, Βασιλογάμβρου Αδαμαντία, Κονδύλη Δώρα**
Το νεκροταφείο στον Άγιο Βασίλειο Λακωνίας και η εξέλιξη των ταφικών εθίμων στην αρχή της μυκηναϊκής περιόδου

- 12:30 **Βασιλογάμβρου Αδαμαντία, Τσιαγγούρης Γεώργιος**
Άγιος Βασίλειος Ξηροκαμπίου. Ο θαλαμωτός τάφος Α
και η χρήση του ως μυκηναϊκού αποθέτη
- 12:45 **Κονδύλη Δώρα**
Αιγυπτιακός σκαραβαίος από τον Άγιο Βασίλειο
Ξηροκαμπίου Λακωνίας
- 13:00 **Γιαννούλη Σταυρούλα, Λεβεντούρη Ζαχαρούλα**
Νέα συστάδα τάφων στο μυκηναϊκό νεκροταφείο
του Χελιδονίου Ηλείας
- 13:15 **Βικάτου Ολυμπία**
Τάφοι μυκηναίων πολεμιστών στο Μάγειρα, περιοχή Ολυμπίας
- 13:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

5^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΥΣΤΕΡΗ ΕΠΟΧΗ ΧΑΛΚΟΥ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΜΥΚΗΝΑΪΚΕΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΙΣ & ΠΟΛΕΙΣ - ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΥΛΙΚΩΝ

17:00-18:45

Προεδρείο: **Βουτσάκη Σοφία**

- 17:00 **Ακτύπη Κωνσταντίνα**
Η τοπογραφία της περιοχής της Χαλανδρίτσας
και το μυκηναϊκό νεκροταφείο του Αγίου Βασιλείου
- 17:15 **Σίμωσι Αγγελική, Κουτσούμπα Δέσποινα**
Η αρχαία ακτογραμμή στον Κόρφο-Καλαμιανό Κορινθίας
- 17:30 **Παπαδημητρίου Άλκηστις**
Η προστασία των μνημείων. Το παράδειγμα της Τίρυνθας
- 17:45 **Μαγγίδης Χριστοφίλης**
Η κάτω πόλη των Μυκηνών.
Γεωφυσική έρευνα και συστηματική ανασκαφή (2003-2011)
- 18:00 **Καπαρού Μαρία, Ζαχαριάς Νικόλαος**
Μυκηναϊκοί ύαλοι της Πελοποννήσου. Μια πρώτη αποτίμηση
τεχνολογικών παρατηρήσεων σε υαλώδεις ύλες από την Αργολίδα,
Μεσσηνία και Αχαΐα της Ύστερης Εποχής του Χαλκού
- 18:15 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 Νοεμβρίου 2012

6^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ & ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΕΣ & ΓΕΩΦΥΣΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ - ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

9:00-11:45

Προεδρείο: **Βασιλογάμβρου Αδαμαντία, Ζαχαριάς Νικόλαος**

- 9:00 **Χανδακάς Βασίλειος, Γιαννούλη Ελισάβετ, Ζούζουλα Ευγενία, Σιούντρη Κωνσταντίνα**
Το ιερό της Αλέας Αθηνάς στην Τεγέα
και το έργο της ανάδειξής του κατά τα έτη 2006-2009
- 9:15 **Καραπαναγιώτου Άννα, Τσάτσαρης Ανδρέας, Γρηγορακάκης Γρηγόρης**
Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας. Από το παρελθόν στο μέλλον
- 9:30 **Τζαμουράνη Κατερίνα, Τσουλάκου Μαίρη, Τσακανίκου Πένυ**
Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας.
Η απήχυσή του στο κοινό της Καλαμάτας
- 9:45 **Μαντζουράνη Ελένη, Ζαββού Ελένη**
Έρευνα επιφανείας της περιοχής των αρχαίων Βοιών
(Νεάπολη Λακωνίας)
- 10:00 **Μαντζουράνη Ελένη, Παπαθεοδώρου Γιώργος, Γεραγά Μαρία**
Θαλάσσια γεωφυσική διασκόπηση του κόλπου της Νεάπολης
και της παράκτιας ζώνης της Ελαφονήσου

- 10:15 **Παγούνης Βασίλης, Τσάτσαρης Ανδρέας, Γρηγορακάκης Γρηγόρης**
Η αρχαιολογική έρευνα στην Πλάκα Λεωνιδίου.
Γεωμετρική τεκμηρίωση ανασκαφέντων μνημείων
μέσω τρισδιάστατης σάρωσης. Πλεονεκτήματα και προοπτικές
- 10:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ
- 11:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

7^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

11:45-13:15

Προεδρείο: **Μαντζουράνη Ελένη**

- 11:45 **Ψυχογιού Όλγα**
Το υπαίθριο ιερό στην κορυφή του όρους Αραχναίου στην Αργολίδα.
Δεδομένα λατρείας από την προϊστορική έως και τη ρωμαϊκή περίοδο
- 12:00 **Χατζηαγγέλου Δημήτρης**
Το σπήλαιο της Κλένιας. Κατοίκηση και λατρευτικότητα
- 12:15 **Βασιλογάμβρου Αδαμαντία, Μαλτέζου Αφροδίτη, Τσούλη Μαρία, Κακούρου Χριστίνα, Τσιαγγούρης Γιώργος**
Νέα στοιχεία για την αρχαία Σπάρτη, από τους προϊστορικούς έως τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους, από τις πρόσφατες ανασκαφές
- 12:30 **Τσούλη Μαρία**
Το έργο της Ε΄ ΕΠΚΑ στη Λακωνική Μάνη, 2006-2009.
Τα πορίσματα της έρευνας
- 12:45 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

αίθουσα

Τάσου Σεχιώτη (αμφιθέατρο)

ΤΕΤΑΡΤΗ 7 Νοεμβρίου 2012

1^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΑΡΚΑΔΙΑ

12:00-14:45

Προεδρείο: **Πετρόπουλος Μιχάλης**

- 12:00 **Καραπαναγιώτου Άννα, Αθανασούλης Δημήτρης, Odegard Knut, Παπαδοπούλου Βασιλική, Σαραντοπούλου Σοφία, Κολιάτση Παναγιώτα**
Ελληνονορβηγική ανασκαφή
στην Παλαιά Επισκοπή Τεγέας 2009-2012
- 12:15 **Γρηγορακάκης Γρηγόρης, Τσάτσαρης Ανδρέας, Λύρα Νάντια, Σμέρου Γαρυφαλλιά**
Η έρευνα στην Πλάκα Λεωνιδίου. Αρχαιολογία και Γεωπληροφορική
- 12:30 **Σκάγκος Νεκτάριος, Σουχλέρης Λεωνίδας**
«Μάριος δε άλλο Ελευθερολακώνων πόλισμα...»
(Παυσανίας III, 22, 8). Αρχαιολογική έρευνα στο Μαρί Αρκαδίας
- 12:45 **Καραπαναγιώτου Άννα, Σωτηροπούλου Τριαντάφυλλη**
Νέες έρευνες στα νεκροταφεία της αρχαίας Μαντινείας
- 13:00 **Φριτζίλας Σταμάτης**
Ακρόπολη του αρκαδικού Ορχομενού
- 13:15 **Αργυροπούλου Ευαγγελία, Παπαδοπούλου Γεωργία, Σουχλέρης Λεωνίδας**
Ρωμαϊκή κεραμική από τη νότια Μεγαλοπολίτιδα χώρα
- 13:30 **Φριτζίλας Σταμάτης**
Ανασκαφή αρκαδικής πόλης αρχαϊκών και κλασικών χρόνων
στα Περιβόλια Μεγαλόπολης (2008-2011)
- 13:45 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

2^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΑΡΚΑΔΙΑ - ΚΟΡΙΝΘΙΑ

17:00-19:15

Προεδρείο: **Καράγιωργα Θεοδώρα**

- 17:00 **Λεβέντη Ιφιγένεια, Καραπαναγιώτου Άννα**
Τα πλήρινα ειδώλια από το ιερό της Δήμητρας και της Κόρης στον Άγιο Σώστη Τεγέας
- 17:15 **Μοστράτος Γεώργιος**
Οι αετωματικές συνθέσεις και τα ακρωτήρια του ναού της Αθηνάς Αλέας στην Τεγέα. Εικονογραφία, ερμηνεία και αποκατάσταση
- 17:30 **Στρατής Κωνσταντίνος, Στρατής Αλέξανδρος**
Ρωμαϊκό συγκρότημα στη Λουκού Κυνουρίας. Εργασίες τεκμηρίωσης, αρχαιολογικά συμπεράσματα και προδιαγραφές προστασίας και ανάδειξης
- 17:45 **Ραπτόπουλος Σωτήριος, Ευσταθίου Ιωάννα**
Στοιχεία για την αντίληψη της «ανάπτυξης» σε σχέση με τους αρχαιολογικούς χώρους, από τα αρχεία της Νομαρχίας Αρκαδίας (Γ.Α.Κ. Τριπόλεως)
- 18:00 **Ασλαματζίδου Ζωή**
Γεωμετρικό νεκροταφείο από την Κόρινθο
- 18:15 **Μπαλλά Φωτεινή**
Η κεραμική από ταφικά σύνολα της Σικυώνας. Διάγραμμα εμπορικών επαφών
- 18:30 **Λώλος Γιάννης**
Η αρχαιολογική έρευνα των τελευταίων ετών στο πλάτωμα της Σικυώνας
- 18:45 **ΣΥΖΗΤΗΣΗ**

ΠΕΜΠΤΗ 8 Νοεμβρίου 2012

3^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΚΟΡΙΝΘΙΑ - ΑΡΓΟΛΙΔΑ

9:00-12:00

Προεδρείο: **Ασλαματζίδου Ζωή, Πέππα-Παπαϊωάννου Ειρήνη**

- 9:00 **Τσάκα Κατερίνα**
Προκαταρκτική παρουσίαση τμήματος νεκροταφείου βόρεια της Αρχαίας Κορίνθου. Νεότερα στοιχεία από τις ανασκαφές κατά την κατασκευή της Νέας Εθνικής Οδού Κορίνθου-Πατρών
- 9:15 **Καλλής Γεώργιος**
Πρόσφατες ανασκαφικές εργασίες στα διόδια Ζευγολατιού και στο Δερβέني στο πλαίσιο του έργου "Μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της διαπλάτυνσης του αυτοκινητόδρομου Ελευσίνα - Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα"
- 9:30 **Σπαθή Μαρία**
Απεικονίσεις λατρευτών με μάσκες από σπήλαιο με λατρεία Νυμφών στη Κορινθία
- 9:45 **Σαρρή Ελένη**
Πρόσφατα ευρήματα των αρχαϊκών χρόνων από το Άργος
- 10:00 **Ήβου Γεωργία**
Ταφικά σύνολα ιστορικών χρόνων στο Άργος. Οι περιπτώσεις των οικοπέδων Κατσάνου, κληρ. Μπουντούρη και Κωστάκη
- 10:15 **Πιτερός Χρήστος**
Τα ιερά της Αθηνάς στη Λάρισα του Άργους και της Ήρας Ακραιάς
- 10:30 **Πιτερός Χρήστος**
Η ακρόπολη της Αρχαίας Ασίνης και το ιερό του Απόλλωνα Πυθαέα
- 10:45 **ΣΥΖΗΤΗΣΗ**
- 11:15 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

4^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΑΡΓΟΛΙΔΑ

12:00-14:00

Προεδρείο: **Λαμπρινουδάκης Βασίλειος, Μπανάκα Άννα**

12:00 **Καρατζίκος Ιωάννης**

Το νεκροταφείο της Ερμιόνης. Ελληνιστικοί και ρωμαϊκοί χρόνοι

12:15 **Αναστασιάδου Παναγιώτα, Παχύγιαννη Αφροδίτη**

Το αναστηλωτικό πρόγραμμα αποκατάστασης της δωρικής κιονοστοιχίας στη Θόλο της Επιδαύρου. Μελέτη-εφαρμογή

12:30 **Μαστέλλος Ευάγγελος**

Αρχαίο στάδιο Ασκληπιείου Επιδαύρου.

Εργασίες επέμβασης για την αποκατάστασή του

12:45 **Λαμπρινουδάκης Βασίλειος, Καζολιάς Ευάγγελος, Σοφικίτου Μαρία**

Το πρόγραμμα έρευνας, αποκατάστασης και ανάδειξης του αρχαίου θεάτρου Ασκληπιείου Επιδαύρου

13:00 **Λαμπρινουδάκης Βασίλειος, Καζολιάς Ευάγγελος, Ζώνας Λουκάς**

Το πρόγραμμα έρευνας, αποκατάστασης και ανάδειξης του θεάτρου και των πέριξ αυτού μνημείων της αρχαίας πόλεως της Επιδαύρου

13:15 **Λαμπρινουδάκης Βασίλειος, Αναστασιάδου Παναγιώτα, Καζολιάς Ευάγγελος**

Επανεξέταση του "Κτιρίου Ε" στο Ασκληπιείο της Επιδαύρου

13:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

5^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΛΑΚΩΝΙΑ

17:00-19:45

Προεδρείο: **Κοκκορού - Αλευρά Γεωργία**

17:00 **Βλαχάκος Δημήτριος**

Νέα στοιχεία για το ελληνιστικό τείχος της αρχαίας Σπάρτης

17:15 **Μαλτέζου Αφροδίτη**

Αγροτικές εγκαταστάσεις στη Λακωνική

17:30 **Βασιλογάμβρου Αδαμαντία, Παλαγγιά Όλγα, Ραυτοπούλου Στέλλα**

Πρώτα συμπεράσματα από την ανασκαφή συνεργασίας στην ακρόπολη της Σπάρτης

17:45 **Βλίζος Σταύρος**

Το σπαρτιατικό ιερό του Αμυκλαίου Απόλλωνα.

Πορίσματα και δεδομένα των πρόσφατων ερευνών

18:00 **Θέμος Αθανάσιος, Ζαββού Ελένη, Prent Mieke, Thorne Stuart**

Η ακρόπολη της Σελινούντος.

18:15 **Θέμος Αθανάσιος, Ζαββού Ελένη, Κανελλόπουλος Χρυσάνθος**

Παρατηρήσεις σχετικά με την αρχαία πόλη του Γυθείου μέσα από τα ανασκαφικά ευρήματα

18:30 **Τσούλη Μαρία**

Ανασκαφική έρευνα στον οικισμό των Ταιναρίων. Συμβολή στη μελέτη της οικιστικής αρχιτεκτονικής και της τεχνικής κατασκευής ψηφιδωτών στη Λακωνία κατά την ύστερη ελληνιστική περίοδο

18:45 **Δουλφής Γεώργιος**

Κιονόκρανα με φύλλα άκανθας και φύλλα υδροχαρή από τη Σπάρτη. Μία μαρτυρία ακμής και πολιτιστικής συνέχειας

19:00 **Βαφειάδης Γρηγόρης**

Χάλκινο tintinabulum από τη Σπάρτη

19:15 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

6^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΚΥΘΗΡΑ - ΜΕΣΣΗΝΙΑ

9:30-12:00

Προεδρείο: **Χατζή Γεωργία**

9:30 **Τσαραβόπουλος Άρης, Φράγκου Γκέλυ, Κρουσάλης Ευάγγελος, Ρηγανάς Παναγιώτης**
Παλαιόκαστρο Κυθήρων. Νέες ανακαλύψεις

9:45 **Σούρλας Δημήτρης**
«Τα δε Κύθηρα νησός εστιν, επίκειται δε της Λακωνικής κατά Μαλέαν» (Θουκ. IV 53). Τα γλυπτά των Κυθήρων και η μαρτυρία τους για την ιστορία και τις σχέσεις του νησιού

10:00 **Ψαρουδάκης Κυριάκος**
Έμπυρες θυσίες και εναγισμοί από το Ιερό Ήρωος στην αρχαία Μεσσήνη

10:15 **Σιδηρόπουλος Κλεάνθης**
Το ταφικό μνημείο της Ανατολικής οδού στη Μεσσήνη. Από την κατασκευή στη μετατροπή και από την καταστροφή στην αναστήλωση

10:30 **Τσιλογιάννη Παναγιώτα**
Αμφορείς από την αρχαία Μεσσήνη. Μια άγνωστη τοπική παραγωγή

10:45 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

11:15 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

7^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΜΕΣΣΗΝΙΑ - ΗΛΕΙΑ

12:00-14:00

Προεδρείο: **Ζυμή Ελένη**

12:00 **Βασιλειάδου Μαγδαληνή**
Οστέινα και ελεφαντοστέινα αντικείμενα από την αρχαία Μεσσήνη. Μια πρώτη παρουσίαση

12:15 **Φάκλαρης Παναγιώτης**
Ιερό Βασσών. Αρχαιολογικές τομές στη θεμελίωση του Ικτίνειου ναού

12:30 **Λιάγκουρας Χρίστος**
Ολυμπία, το ιερό της Δήμητρας Χαμύνης. Μία πρώτη προσέγγιση

12:45 **Παρτίδα Έλενα**
Αθάνατοι ανάμεσα σε αθάνατα έργα της φύσης και του ανθρώπου στην Ολυμπία

13:00 **Ματζάνας Χρήστος**
Οικιστικά και ταφικά κατάλοιπα των πρώιμων ιστορικών χρόνων στον Άγιο Ανδρέα (Φειά) Κατακόλου Ηλείας

13:15 **Χατζή Γεωργία**
Ολυμπία. Νεώτερες ανασκαφικές έρευνες στο περιβάλλον του ιερού

13:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

8^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΑΧΑΪΑ

17:00-19:30

Προεδρείο: **Κολώνας Λάζαρος**

17:00 **Κόλια Ερωφίλη Ίρις**
Ιερό αρχαϊκών-κλασικών χρόνων στα Μάρμαρα Αιγείρας

17:15 **Αργυρόπουλος Βασίλης, Παπαγιαννόπουλος Κώστας**
Νέα δεδομένα για την οργάνωση του χώρου στην πεδιάδα της δυτικής Αχαΐας κατά την κλασική-ελληνιστική περίοδο

17:30 **Σταυροπούλου-Γάτση Μαρία, Αλεξοπούλου Γεωργία**
Νεώτερα πολεοδομικά δεδομένα της πόλης των Πατρών κατά τη ρωμαϊκή περίοδο

- 17:45 **Πετρόπουλος Μιχάλης**
Μαρμαρίνες ρωμαϊκές κίστες από σωστικές ανασκαφές της Πάτρας
- 18:00 **Αργυρόπουλος Βασίλης**
Νέα αρχαιολογικά δεδομένα στη βόρεια παραλιακή ζώνη της δυτικής Αχαΐας. Μια ερμηνευτική προσέγγιση για τη θέση της αρχαίας Ωλένου
- 18:15 **Ριζάκης Αθανάσιος, Παπαγιαννόπουλος Κωνσταντίνος, Σιμώνη Ελένη**
Νέες τεχνολογίες-νέα ερωτήματα.
Μεταμορφώσεις του τοπίου στη Δυμαία χώρα
- 18:30 **Βασιλογάμβρου Αδαμαντία, Τσακνάκη Βασιλική**
Η οχύρωση της Δύμης. Γραπτές πηγές και αρχαιολογικά δεδομένα
- 18:45 **Νικολακοπούλου Αντωνία, Βασιλογάμβρου Αδαμαντία**
Ερυθρόμορφοι πίνακες από τη Δύμη
- 19:00 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 10 Νοεμβρίου 2012

9^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΑΧΑΪΑ - ΘΕΑΤΡΑ - ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΕΣ

- 9:00-12:00
Προεδρείο: **Κόλια Ερωφίλη Τρις, Ριζάκης Αθανάσιος**
- 9:00 **Μανιάκη Άρτεμις**
Ρωμαϊκό νεκροταφείο στα Βραχνέικα Αχαΐας
- 9:15 **Κατσαρού Χριστίνα**
Νέα δεδομένα για τη Σελιάνα Αιγιαλείας (αρχαία Φελλόη)
- 9:30 **Βόρδος Ανδρέας, Σιδηρόπουλος Κλεάνθης, Αλεξοπούλου Γεωργία**
Ανασκαφικές και νομισματικές μαρτυρίες για την Αγορά του Αιγίου
- 9:45 **Δημητρίου Αριστέα**
Ανασκαφή οικοπέδου Α.Β. Βασιλόπουλου στο Αίγιο
- 10:00 **Schauer Christa**
Γεωμετρική κεραμική από τους Λουσούς.
Νέα στοιχεία για την πρώιμη ιστορία της πόλης
- 10:15 **Γκαδόλου Αναστασία**
Δύο πρώιμοι γεωμετρικοί κρατήρες από την Αχαΐα.
Ταφικά έθιμα και κοινωνική διαφοροποίηση στην παραλιακή ζώνη των Πατρών στα τέλη του 9ου - 8ου αι. π.Χ.
- 10:30 **Λαμπάκη Αγγελική**
Θεατρικά οικοδομήματα στην Πελοπόννησο.
Μορφή, διακόσμηση, λειτουργία
- 10:45 **Τζαβελοπούλου Κατερίνα**
Τελετουργική πρακτική προς τιμήν των ηρώων στην Πελοπόννησο
- 11:00 **Κόρκα Έλενα, Rife Joseph L.**
Ανασκαφική έρευνα στη θέση «Ράχη Κουτσογκίλλα»
Κεγχρεών Κορινθίας
- 11:15 **Κόρκα Έλενα, Αγελαράκης Αναγνώστης**
Νέα στοιχεία περί της πώρινης γραπτής σαρκοφάγου
Φανερωμένης Χιλιομοδίου
- 11:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΕΜΠΤΗ 8 Νοεμβρίου 2012

1^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΕΡΓΟ ΕΦΟΡΕΙΩΝ (ΑΡΚΑΔΙΑ, ΚΟΡΙΝΘΙΑ, ΑΡΓΟΛΙΔΑ, ΛΑΚΩΝΙΑ)

9:00-12:00

Προεδρείο: **Κουμούση Αναστασία, Δήμας Πάνος**

9:00 **Σιώμκος Νικόλαος**

Ο τοιχογραφικός διάκοσμος της μονής Αγίου Νικολάου στο Βαλτεσινίκο Αρκαδίας

9:15 **Μεταξά Σουζάνε**

Νέα αρχαιολογικά στοιχεία για την οικιστική δραστηριότητα στο Παλλάντιο Αρκαδίας κατά τη βυζαντινή περίοδο

9:30 **Αθανασούλης Δημήτρης, Βασιλείου Αναστασία, Μεταξά Σουζάνε, Κεραμίδας Στέφανος, Πάκα Αλκμήνη, Νάσαινας Σπύρος, Καραμούντζου Κωνσταντίνα, Ψυχογιός Δημήτριος**

Η δημιουργία της μόνιμης έκθεσης του Βυζαντινού Μουσείου Αργολίδας στους Στρατώνες Καποδίστρια στο Άργος

9:45 **Αθανασούλης Δημήτρης**

Το έργο της 25ης ΕΒΑ στην Αργολίδα, Αρκαδία και Κορινθία (2008-2012)

10:00 **Μπακοπάνου Ζωή, Φλώρου Μαρία**

Σωστική ανασκαφή σε νεκροταφείο των ύστερων ρωμαϊκών χρόνων στην περιφέρεια Λογκανίκου Λακωνίας

10:15 **Ελευθερίου Ευαγγελία, Μπακοπάνου Ζωή, Σκάγκος Νεκτάριος**

Σωστική ανασκαφή στη θέση Εκκλησίες Βουτιάνων Λακωνίας

10:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

11:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

2^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΕΡΓΟ ΕΦΟΡΕΙΩΝ (ΛΑΚΩΝΙΑ, ΜΕΣΣΗΝΙΑ)

12:00-14:00

Προεδρείο: **Ζίας Νικόλαος**

12:00 **Αρμένη Παρασκευή, Κώτση Ανδριάνα, Μπακοπάνου Ζωή, Φλώρου Μαρία**

Σωστική ανασκαφή σε εργαστηριακό χώρο βυζαντινών χρόνων στην περιφέρεια Κοκκινόρραχης Λακωνίας

12:15 **Περδικούλιας Παναγιώτης, Σκάγκου Παναγιώτα, Κατσουγκράκη Γιάννα**

Κάστρα, ναοί και αρχοντικά. Εκπαιδευτικές δράσεις σε αρχαιολογικούς χώρους

12:30 **Μηλίτση-Κεχαγιά Ευαγγελία**

Το έργο της 26ης ΕΒΑ για τα έτη 2011-2012

12:45 **Κάππας Μιχάλης**

Σωτήρας Σκάρμηγκας και Άγιος Γεώργιος Αίπειας. Αρχαιολογική διερεύνηση και εργασίες αποκατάστασης σε δύο βυζαντινά μνημεία της Μεσσηνίας

13:00 **Στάικου Μαρία, Πάντος Κωνσταντίνος, Δουβόγιαννη Κωνσταντίνα**

Νιόκαστρο Πύλου. Αποκατάσταση Ι. Ν. Μεταμορφώσεως Σωτήρος

13:15 **Αγγελοπούλου Ιωάννα, Κίγκα Σοφία, Ταβουκτσή Ελένη**

Μελέτη στερέωσης-αποκατάστασης του νοτιοανατολικού επιθαλάσσιου πύργου του Κάστρου της Μεθώνης

13:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

3^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΕΡΓΟ ΕΦΟΡΕΙΩΝ (ΑΧΑΪΑ, ΕΝΑΛΙΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ)
ΜΕΛΕΤΕΣ (ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ)

17:00-18:45

Προεδρείο: Γερούση Ευγενία, Καλοπίση Σόνια

17:00 **Κουμούση Αναστασία**

Μεσαιωνικό υδραγωγείο Πάτρας.

Η αποκάλυψη ενός αγνώστου δημοσίου έργου και η μεταφορά του

17:15 **Κουρκουμέλης Δημήτρης**

Υποβρύχιες έρευνες στο ναυάγιο «MENTOP» (1802) στα Κύθηρα

17:30 **Λερίου Αναστασία, Μανωλέσσου Ελένη**

Βασιλική Κρανείου. Νέα στοιχεία και παρατηρήσεις

17:45 **Αδριανού Ελένη, Μανωλέσσου Ελένη**

Βιοτεχνική εγκατάσταση παραγωγής ελαίου βυζαντινής εποχής στην Αρχαία Κόρινθο

18:00 **Αθανασούλης Δημήτρης, Κονιώτη Μαρία, Σαλεμή Νίκη,**

Παπαδοπούλου-Φραντζή Αλεξάνδρα

Άγιος Ανδρέας Λουτρακίου.

Αναγνωρίζοντας την οικοδομική ιστορία ενός μεσοβυζαντινού ναού

18:15 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 Νοεμβρίου 2012

4^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΜΕΛΕΤΕΣ (ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ)

9:00-12:00

Προεδρείο: Διαμαντή Καλλιόπη, Πέννα Βασιλική

9:00 **Σκάγκου Παναγιώτα**

Ο ναός του Αγίου Σπυριδώνα στην Κάτω Πόλη Μονεμβασίας

9:15 **Σκάγκου Παναγιώτα, Ντουβή Κωνσταντίνα**

Ο ναός της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας ή Κρητικιάς στην Κάτω Πόλη Μονεμβασίας

9:30 **Ντουβή Κωνσταντίνα, Σκάγκος Νεκτάριος**

Νέα στοιχεία για το ναό της Μεταμόρφωσης

στην Καστάνιτσα της Έξω Μάνης

9:45 **Ανδρουλιδάκη Αμαλία, Ελευθερίου Ευαγγελία,**

Μαρδά-Στυψιανού Τάνια, Τσακμάκη Αναστασία

Η πρόσφατη έρευνα στο Κάστρο Γερακίου.

Τα κοσμικά κτίσματα του οικισμού

10:00 **Καρανή Ιωάννα**

Νεώτερα στοιχεία για την Ιερά Μονή Μαρδακίου Μεσσηνίας

10:15 **Γεωργούλη Ελένη**

Οθωμανική αρχιτεκτονική στην Αρχαία Κόρινθο.

Το Τέμενος Α' Ακροκορίνθου

10:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

11:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

5^ο ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΜΕΛΕΤΕΣ (ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ)

12:00-13:45

Προεδρείο: Ετζέογλου Ροδονίκη, Παναγιωτίδη Μαρία

12:00 **Σιούντρη Κωνσταντίνα**

Οι πύργοι Ματζουρανόγιαννη και Λεβένταινας στην Καρύταινα

12:15 **Λερίου Αναστασία, Πάσσαρης Νικήτας**

Ο Δ. Ι. Πάλλας και η αρχαιολογία της βυζαντινής Πελοποννήσου, από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 μέχρι σήμερα

12:30 **Πάντου Ευαγγελία**

Άγνωστος σπηλαιώδης ναός στη βόρεια Λακεδαίμονα

- 12:45 **Δηλέ Αθανασία**
Δύο άγνωστα έργα του εργαστηρίου
των Μαρίνου και Δημητρίου Κακαβά
- 13:00 **Αγρέβη Μαρία**
Άγνωστο σύνολο κρητικών δεσποτικών εικόνων
στη Μονή Λουκούς Κυνουρίας
- 13:15 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

6^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΜΕΛΕΤΕΣ (ΓΛΥΠΤΙΚΗ, ΚΕΡΑΜΙΚΗ, ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ, ΣΙΓΙΛΛΟΓΡΑΦΙΑ)

17:00-19:15

Προεδρείο: **Λούβη Ασπασία, Sanders Guy**

- 17:00 **Βαραλής Ιωάννης, Τσεκές Γεώργιος,
Hadjiminaglou Gisele, Altripp Michael**
Πρόγραμμα καταγραφής μεσοβυζαντινής γλυπτικής Αργολίδας
- 17:15 **Σκάγκου Παναγιώτα, Κοπίδου Παναγιώτα**
Το ξυλόγλυπτο τέμπλο στο ναό της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας
ή Κρητικιάς στην Κάτω Πόλη Μονεμβασίας
- 17:30 **Τζαβέλλα Έλλη**
Μεσοβυζαντινή κεραμική από την Κόρινθο
- 17:45 **Κωνσταντινίδη Αλεξάνδρα**
Κεραμική από την ανασκαφική διερεύνηση του Σωτήρα
στον Σκάρμηγκα και του Αγίου Γεωργίου στην Αίπεια
- 18:00 **Βασιλάκης Νικόλαος**
Πήλινες πίπες καπνού (λουλάδες) από το κάστρο της Πάτρας
- 18:15 **Σταυράκος Χρήστος**
Οι μαρτυρίες των μολυβδοβούλλων για το θέμα Πελοπόννησου
- 18:30 **Μαργαρίτη Ρωξάνη-Ελένη**
Το δηνάριο του Παυλοπετρίου
- 18:45 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ: "ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ"

αίθουσα

πρώην δημάρχου Παναγιώτη Αλεξόπουλου

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 Νοεμβρίου 2012

1^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΚΛΑΣΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

9:00-12:00

Προεδρείο: **Βαλάκου Νικολέτα**

- 9:00 **Θέμος Αθανάσιος, Κουλογεωργίου Νίκη**
Νέα τμήματα του υδραγωγείου Σπάρτης
- 9:15 **Θέμος Αθανάσιος, Στρατής Αλέξανδρος**
Το υδραγωγείο του Γυθείου. Νέες επισημάνσεις και παρατηρήσεις
- 9:30 **Γιαννόπουλος Σταύρος**
«Γη καί ύδωρ» ως αιτία δικαστικής
διένεξης μεταξύ πόλεων των Ελευθερολακώνων
- 9:45 **Πετρονάκος Σπύρος**
Λουτρά, νερό και η θεραπεία των ασθενών
στο Ασκληπιείο της Επιδαύρου κατά τη ρωμαιοκρατία
- 10:00 **Γιαννακούλη Μηλιά**
Μνημειώδης ρωμαϊκός αγωγός από τα έργα αποχέτευσης στο Άργος
- 10:15 **Γερανίου Μαρία**
Υπόγειες δεξαμενές συλλογής υδάτων. Αρχές ανάδειξης
και αποκατάστασής τους μέσα από το παράδειγμα
της ελληνιστικής δεξαμενής στο Ηραίο Περαχώρας Λουτρακίου
- 10:30 **Μαλαπάνη Ευαγγελία**
Ρωμαϊκά βαλανεία στο Πεταλίδι Μεσσηνίας

10:45 ΣΥΖΗΤΗΣΗ
11:15 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

2^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΚΛΑΣΙΚΟΙ, ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

12:00-14:00

Προεδρείο: **Θέμος Αθανάσιος**

12:00 **Βικάτου Ολυμπία**

Το λουτρό της Σκαφιδιάς

12:15 **Lolos Giannis, Paschier Cees**

Carbonate deposits in roman aqueducts as a data source.
Examples from Corinthia and the Argolis

12:30 **Τσεκές Γεώργιος**

Παλαιοχριστιανικό λουτρό από το Άργος

12:45 **Σφήκα Άννα**

Αρχαιολογικές μαρτυρίες της διαχείρισης των υδάτων
στην περιοχή της Αρχαίας Κορίνθου.
Παραδείγματα από σωστικές ανασκαφές της 25ης ΕΒΑ

13:00 **Αρμένη Παρασκευή, Ελευθερίου Ευαγγελία,
Κώστη Ανδριάντα, Φλώρου Μαρία**

Σωστική ανασκαφή λουτρικής εγκατάστασης
στη θέση Μουχτέικα Καραβά Λακωνίας

13:15 **Γερμανίδου Σοφία**

Μεσαιωνικές δεξαμενές στη Μεσσηνία

13:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

3^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΙ, ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

17:00-18:00

Προεδρείο: **Μαμαλούκος Σταύρος**

17:00 **Παπανικολοπούλου Σταυρούλα**

Η γέφυρα της Μαυροζούμαινας. Νεώτερα στοιχεία
για τις μεσαιωνικές και τις οθωμανικές φάσεις του μνημείου

17:15 **Μεγαλομάτη Νίκη**

Νερόμυλοι στη Μεσσηνιακή Μανή

17:30 **Νικολάου Γεώργιος**

Αίτημα των κατοίκων του χωριού Μπερζοβά Αρκαδίας
προς την οθωνική κυβέρνηση για την αποξήρανση
του έλους της πεδιάδας (1835)

17:45 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΠΙΤΟΙΧΙΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ

αίθουσα
Σόλωνα Κυδωνιάτη

17:00-19:00

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

1 **Σουχλέρης Λεωνίδας**

Λίθινα εργαλεία και αντικείμενα μικροτεχνίας από την ανασκαφή
της προϊστορικής θέσης «Κλαράκι- Αμπελάκι» Ασέας Αρκαδίας

2 **Σμέρου Γαρυφαλιά, Σουχλέρης Λεωνίδας**

Κεραμική της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού
από την περιοχή της Ασέας Αρκαδίας

3 **Φριτζίλας Σταμάτης, Βρεττός Αθανάσιος, Χριστοφίλου Θεώνη**

Προϊστορική κεραμική και λίθινα τέχνηρα
από τη νοτιοανατολική Αρκαδία

- 4 **Κουρσούμης Σωκράτης, Γεωργιάδης Μερκούριος**
Μία πρωτοελλαδική εγκατάσταση
στη θέση Κουτουμάτσα της Αρχαίας Κορίνθου

ΚΛΑΣΙΚΟΙ - ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

- 5 **Γρηγορακάκης Γρηγόρης**
Πόλεις Κυνουρίας. Μία πολιτιστική διαδρομή στην ανατολική Αρκαδία
Γκιώνη Μαρία
6 Η εξερεύνηση μιας οικίας των κλασικών χρόνων
στην Κυρά Βρύση Ισθμίας Κορινθίας
7 **Θεοδούλου Θεοτόκης**
Ποντισμένα κτιριακά κατάλοιπα στη Δάρδιζα Ερμιόνης
8 **Σαρρή Ελένη**
Νέα τμήματα του Αδριάνειου υδραγωγείου του Άργους
9 **Χαιρετάκης Γιάννης**
«Το ύδωρ ετέρωσε τρέψας».
Η ξηρασία ενός ρέματος στα βόρεια της πόλης των Μεγάρων
10 **Βικάτου Ολυμπία, Λουμιώτη-Γουρλομάτη Καλλιόπη**
Νέα λουτρική εγκατάσταση στην αρχαία Ήλιδα
12 **Μακρυπόδη Σταματούλα**
Σφραγίσματα σε πηλό από την Πελοπόννησο.
Διαχρονική και διατοπική εξέταση
από τη γεωμετρική έως και την ελληνοιστική εποχή
13 **Αλεξανδροπούλου Άννα**
Πελοποννησιακά ειδώλια αρχαϊκών χρόνων
στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

- 14 **Κλαδούρη Νικολέττα-Κανέλλα, Καραντούνια Ελένη,**
Κιρκιλή Κωνσταντίνα, Πλατανίτη Νικολέττα
Σωστικές επεμβάσεις συντήρησης σε ακίνητα μνημεία.
Το παράδειγμα της Παλαιάς Επισκοπής Τεγέας.
15 **Γεωργοπούλου Γεωργία, Γιάννης Νικόλαος**
Συντήρηση του χειρόγραφου «Τετραευάγγελου της Καρδαμύλης»

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

αίθουσα
Τάσου Σεχιώτη (αμφιθέατρο)

19:00-20:00

Προεδρείο: **Παπαδημητρίου Άλκηστις**

19:00 Η Πελοπόννησος στα προϊστορικά - κλασικά χρόνια

19:20 Η Πελοπόννησος στα βυζαντινά - μεσαιωνικά - νεότερα χρόνια

19:40 Ειδικό θέμα "Υδάτινοι Πόροι" στην Πελοπόννησο

20:00 Κλείσιμο Συνεδρίου

20:15 Δεξίωση - Μουσική Εκδήλωση

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 Νοεμβρίου 2012

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

9:15 - 16:30

9:15 Αναχώρηση από το Αποστολοπούλειο Πνευματικό Κέντρο Τρίπολης

9:30 Ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο Μαντινείας

12:00 Ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο Λεονταρίου

14:00 Γεύμα στο Λεοντάρι

16:30 Άφιξη στην Τρίπολη

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
GENERAL SECRETARIAT OF CULTURE
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
GENERAL DIRECTORATE OF ANTIQUITIES
AND CULTURAL HERITAGE

Δ', ΔΗ', ΛΘ',
ΕΦΟΡΕΙΕΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
4th, 38th, 39th
EPHORATES OF PREHISTORIC
AND CLASSICAL ANTIQUITIES

6th, 25th,
ΕΦΟΡΕΙΕΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
6th, 25th
EPHORATES OF BYZANTINE ANTIQUITIES

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ARCHAEOLOGICAL INSTITUTE
OF PELOPONNESIAN STUDIES

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
EPIGRAPHIC MUSEUM

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

UNIVERSITY OF PELOPONNESE
FACULTY OF HUMANITIES
AND CULTURAL STUDIES,
DEPARTMENT OF HISTORY, ARCHAEOLOGY
AND MANAGEMENT OF CULTURAL HERITAGE

Με την υποστήριξη
της Περιφέρειας Πελοποννήσου,
της Περιφερειακής Ένωσης
Δήμων Πελοποννήσου
του Δήμου Τρίπολης
και του
Ν.Π.Δ.Δ. Δήμου Τρίπολης

*With the support of
the Periphery of Peloponnese,
the Peripheral Union
of the Municipalities of the Peloponnese
the Municipality of Tripolis
and the Legal Entity of Public Law
of the Municipality of Tripolis*

Π Ε Λ Ο Π Ο Ν Ν Η Σ Ο Σ

Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ζωή Ασλαματζίδου
(Πρόεδρος)
Άλκηστις Παπαδημητρίου
(Αντιπρόεδρος)
Δημήτρης Αθανασούλης
Ξένη Αραπογιάννη
Ευγενία Γιαννούλη
Ελένη Ζυμή
Αθανάσιος Θέμος
Άννα-Βασιλική Καραπαναγιώτου
Αναστασία Κουμούση
Αιμιλία Μπάνου
Βασιλική Πέννα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

Αγγελική Κόσσυβα
Μαρία Ξανθοπούλου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Ελένη Χαλκίδη

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άννα-Βασιλική Καραπαναγιώτου
(Πρόεδρος)
Δημήτρης Αθανασούλης
(Αντιπρόεδρος)
Γρηγόρης Γρηγορακάκης
Ιωάννα Ευσταθίου
Ελένη Ζαββού
Νίκος Ζαχαριάς
Αγγελική Κόσσυβα
Μαρία Ξανθοπούλου
Σωτήρης Ραπτόπουλος
Σταμάτης Φριτζίλας

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ-ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Βίκυ Καραγιάννη
Γεωργία Παπαδοπούλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Γεώργιος Κάππος